

Dijital Okuryazarlık

ELİFNUR KAZOVA

Eğitmen

- Dijital Okuryazarlık Nedir?
- Teknolojinin Tarihsel Süreci
- Medyanın Değişimi ve Sosyal Medya Kavramı
- Dijital Okuryazarlık Süreci ve Dijital Vatandaşlık
- Güvenlik Tavsiyeleri
- Post-Truth ve Yeni Medya
- Dijital Hastane
- Dijital Hukuk

Dijital Okuryazarlık Nedir ?

Dijital okuryazarlık, bireylerin ne zaman ve nasıl kullanacağını bilerek teknolojiyi kullanma yeteneğidir.

Teknolojinin Tarihsel Süreci

Artık yeni hiçbir şey yok . İcat edilebilecek her şey icat edildi.

Charles Duell - Amerika Patent Dairesi Başkanı, 1899

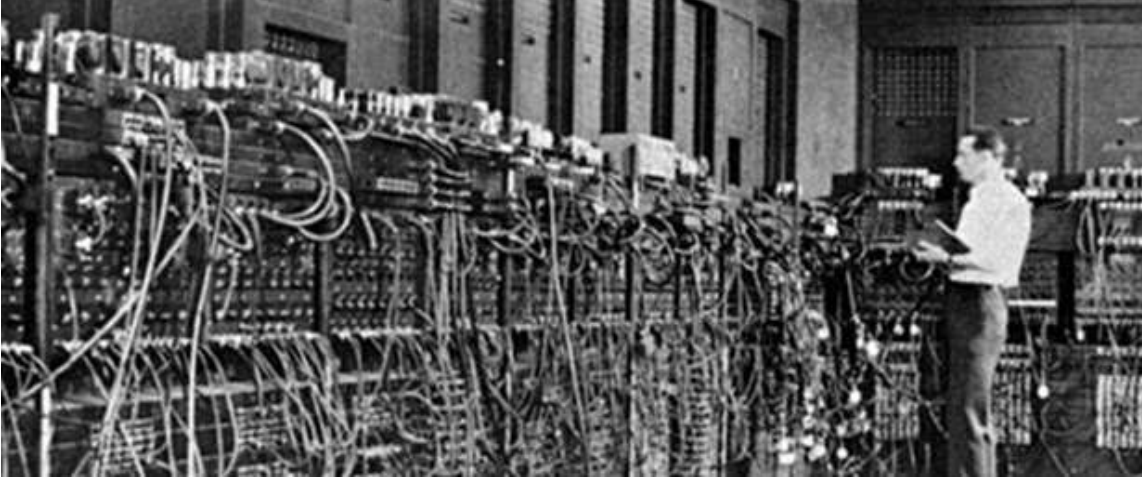
• 1712

Buhar Makinesi

• 1800'ler

Elektrik

• 1946

İlk Bilgisayar

• 1969

Arpanet

1971 •
ilk mail
gönderildi

Teknolojinin Tarihsel Süreci

1973

ARPANET ile ilk uluslararası bağlantı sağlandı.

1985

İlk internet servis sağlayıcısı AOL (American Online) kuruldu.

1993

Türkiye internete bağlandı.

GELECEĞİNİ TASARLA

“İlk Cep Telefonu Kamerası”

• 2004
theFacebook
kullanıma açıldı

2004

Web 2.0 ile birlikte sosyal medya araçları ve **dinamik web siteleri** ortaya çıkmaya başladı.

Bugün •

Teknolojinin Tarihsel Süreci

Yarın ●

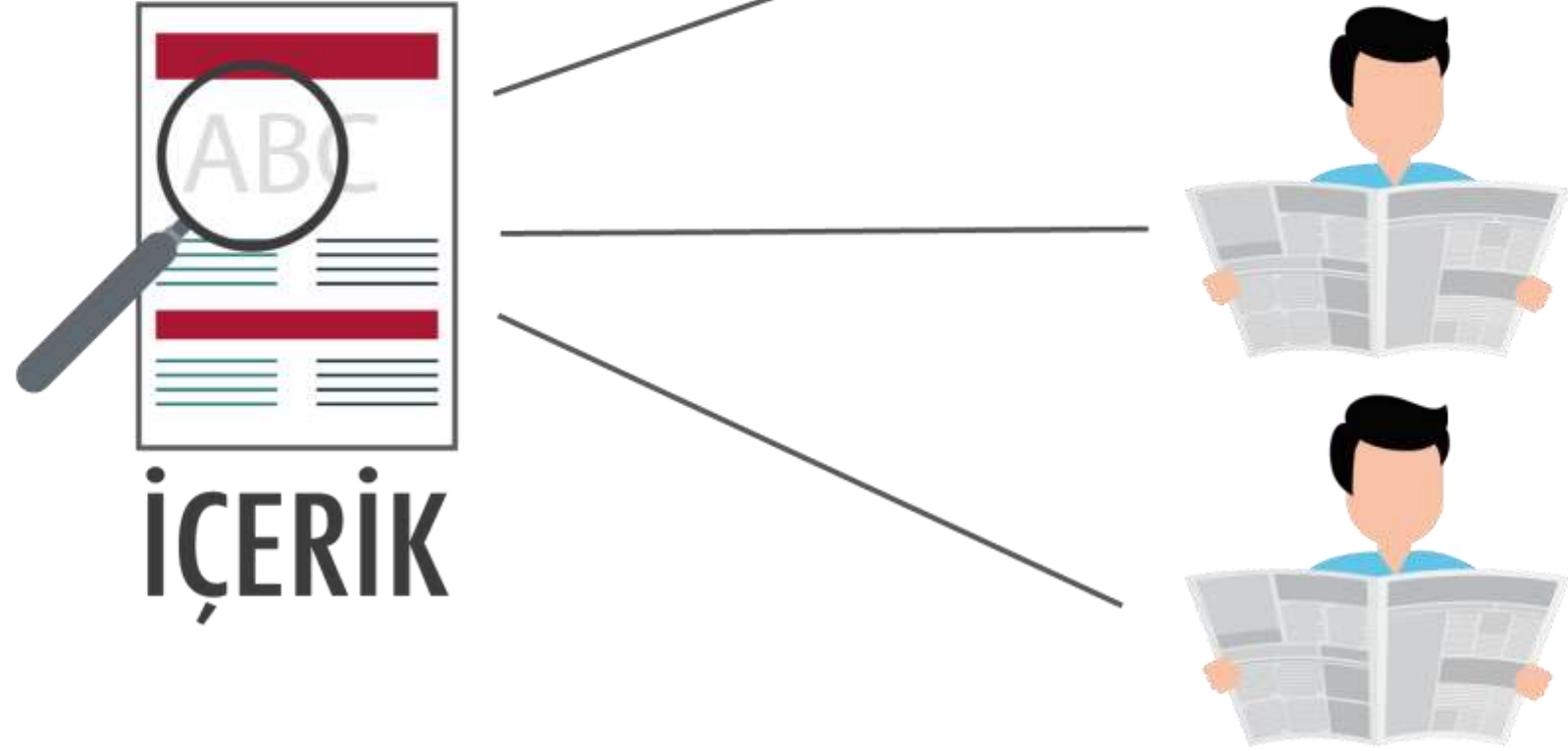

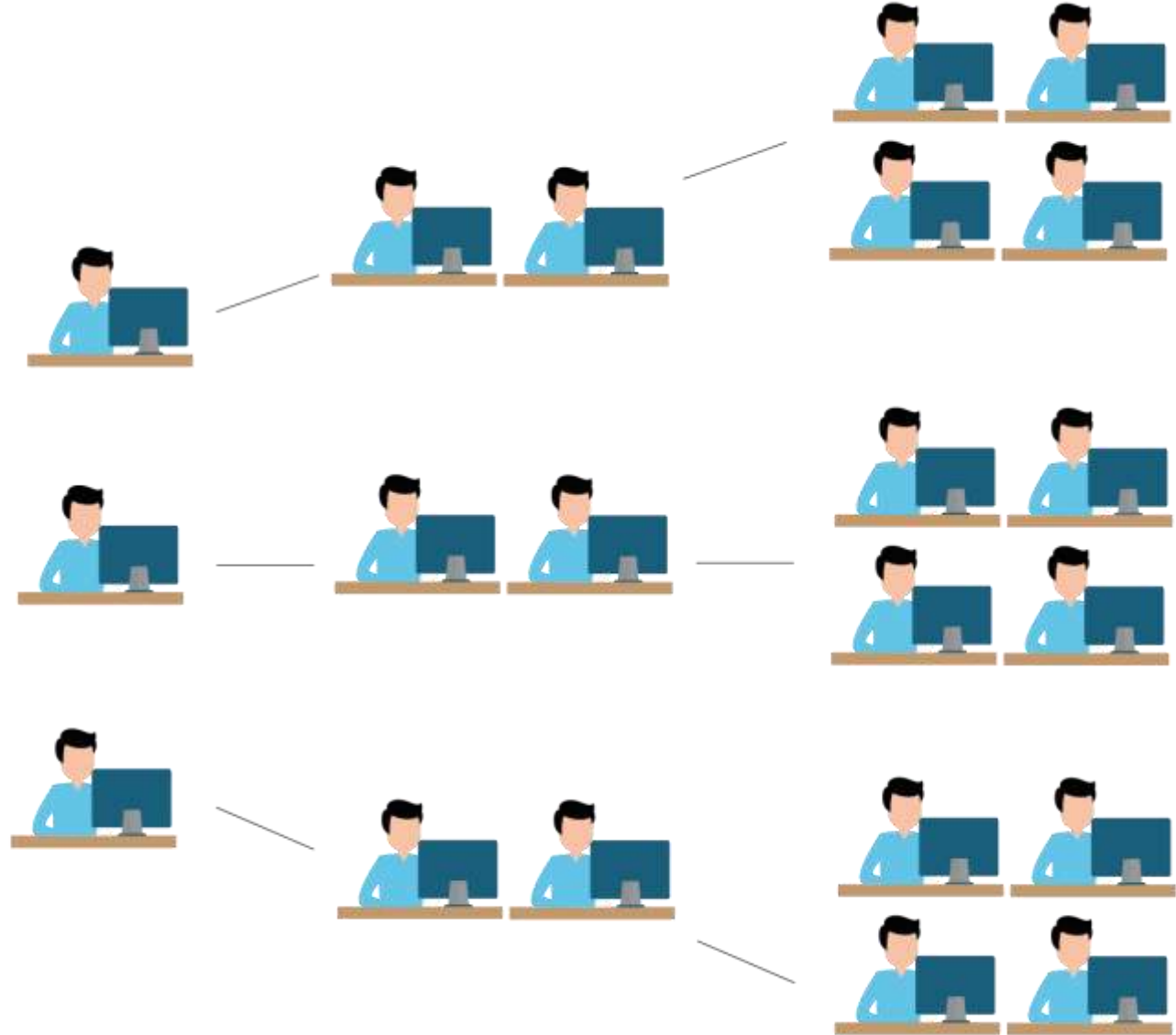
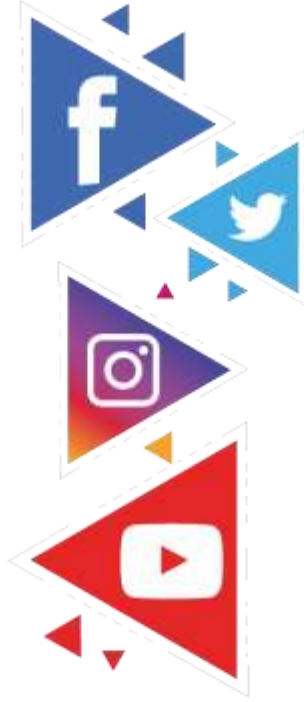
Medyanın Değişimi ve Sosyal Medya Kavramı

Televizyon en geç altı ay içinde piyasadan silinecektir. İnsanlar her akşam böyle bir kutuya bakmak istemezler.

Daryik F. Zanuck Twentieth Century Fox'un başkanı 1944

Dijital Okuryazarlık Süreci ve Dijital Vatandaşlık

Sosyal Medya Nedir?

Kişilerin internet üzerinde birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımlar.

Geleneksel tek yönlü bilgi akışından, çok yönlü ve eş zamanlı bilgi paylaşımına geçişi anlatır.

Dijital okuryazarlık akıllı telefonlar, tabletler, dizüstü bilgisayarlar ve masaüstü Bilgisayarlar gibi ağ cihazları aracılığı ile bilgiyi bulma, anlama, analiz etme, üretme ve paylaşabilme becerileridir.

Dijital Vatandaş Kimdir?

- 1.Dijital erişim
- 2.Dijital ticaret
- 3.Dijital iletişim
- 4.Dijital okuryazarlık
- 5.Dijital etik (ahlak)
- 6.Dijital kanun
- 7.Dijital haklar ve sorumluluklar
- 8.Dijital sağlık
- 9.Dijital güvenlik

Dijital ortamda iletişim kurabilen, bilgiyi kullanırken eleştirebilen, dijital ortamda üretip ve tüketebilen, dijital ortamda alışveriş yapabilen, dijital ortamdan eğitim alabilen ve bu davranışları yaparken etik kurallarına uyan, hak ve sorumluluklarının bilincinde olan kişidir.

Dijital Güvenlik Tavsiyeleri

Güvenlik = Şüphe + Paranoya

• Güvenli Bir Şifre

- Anlamalı bir bütün oluşturmamalı
- İçinde hem rakam, hem büyük / küçük harf, hem de işaret içermeli
- En az 6 ayda bir şifreler yenilenmeli

Örnek
N*Bs5_80Ds1F

- -Gizlilik Ayarlarınızı Düzenleyin
- -Herkesi Arkadaş Ekleme
- -Her Şeyi Paylaşmayın

Peki Nasıl Saldırıyorlar?

- **Şifre Kırma Programları**

- Basit şifreleri deneme yoluyla kıran programlar

- **Gizlice Ele Geçirme**

- Kamuya açık *wi-fi*
- Şifrelenmemiş bağlantılar
- *Keylogger* gibi araçlarla

- **Şifrelerin Tahmin Edilmesi**

- Kullanıcı ile doğrudan ilişkili şifreler (plaka, doğum tarihi vs.)

- **Uygulamalar**

- **Sosyal Mühendislik Yöntemleri**

- Trojen (Truva Atı), Sunucu açıkları, Spamler, Veri Taşıyıcılar (USB, CD), Kötü Niyetli Yazılımlar

Post-Truth ve Yeni Medya

Sosyal Medya Araçları

Facebook:

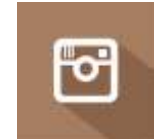
Bu simiti beğendim.

Twitter:

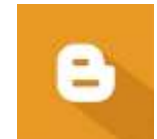
Şu anda #simit yiyorum.

Swarm:

İşte simit yediğim yerdeyim.

Instagram:

Yediğim simitin nostaljik fotoğrafını görmek ister misin?

Blogger:

Simitlerle ilgili harika yazılar yazıyorum, hadi oku.

YouTube:

Beni simit yerken görmelisin.

LinkedIn:

Yeteneklerimin arasında simit yiyecek de bulunmaktadır.

Ask.Fm:

Şu an 'simit' hakkındaki sorularını cevaplıyorum.

Shazam:

İçerisinde -simit- geçen şarkıları bulup listeliyorum.

Snapchat:

Simit yeme hikayem

Oxford Dictionaries, İngilizce’de 2016 yılının kelimesi olarak ‘**post-truth**’u seçti. ‘Post-truth’ bir sıfat olarak, ‘nesnel hakikatlerin belirli bir konu üzerinde kamuoyunu belirlemede duygulardan ve kişisel kanaatlerden daha az etkili olması durumu’ şeklinde tanımlanıyor. Türkçe’ye ‘**gerçek-ötesi**’, ‘**gerçek-sonrası**’ ya da ‘**post-olgusal**’ şeklinde çevirmek mümkün.
Neden seçildi?

Gönderiyi doğrulamak

- Görüntünün kaynağı ile iletişim
- Görüntünün yeri tarihi vs. onaylayın
- Fotoğrafla montaj farkı için ipucu arayın
- EXIF'i kontrol et
- Fotoğrafı *google*'la
- Belge, kaynak isteyin
- Archive.org - archive.is
- Haritalara göz atın
- Caps'lere, photoshop'a dikkat!

Dijital Hastane

En son ne zaman bir dörtgen pencerenin ötesine geçtin ?

İnsanlar mı Teknolojiyi Kullanıyor Yoksa Teknoloji mi İnsanları?

DİJİTAL HUKUK

Haklı Olduğunuza İnanıyorsanız, Sakin Olmayı Başarabilirsiniz.

Bud Holiday

Kişilere ismi
ile hitap
etmeli.

Görüşünü
kısa ve
anlaşılır
bildirmeli.

??

Bir yerden alıntı
yapılıyorsa
sahibi belirtilmeli

SADECE
BÜYÜK
HARFLER İLE
YAZILMAMALI

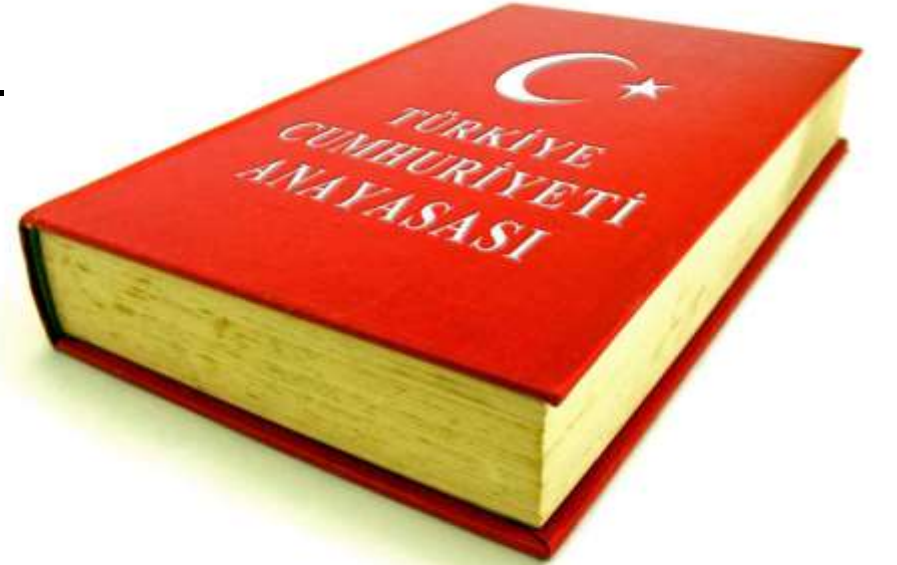

5651 Sayılı Kanun

Türkiye Cumhuriyeti'nde internet yayınları ile ilgili olan kanun **5651 sayılı** *“İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele edilmesi”* başlığıyla 2007 yılında kabul edilmiştir.

Bu kanuna göre internetin aktörleri 4 tanedir;

- **İçerik sağlayıcılar**
(içerik üreten herkes)
- **Yer sağlayıcılar**
(facebook, twitter vs)
- **Erişim sağlayıcılar**
(TTnet , Superonline vs)
- **Toplu kullanım sağlayıcıları**
(cafe, otel vs)

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama

TCK MADDE 216.

1. Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
2. Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
3. Halkın bir kesiminin benimsediği dinî değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması hâlinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

İlham al

İlham ver

**İnsani
Duygularınızı
Unutmayın**

TEŞEKKÜR EDERİZ..

HABİTAT DERNEĞİ

Gayrettepe Mah. Hoşsohbet Sok. Gün Apt. No:3 Daire:1
Beşiktaş 34340 İstanbul

Tel: 0 212 265 33 14 - 15 - 17 | 0549 726 03 24 | Faks: 0 212 265 33 80

www.habitatdernegi.org

